

лишеством показав, що переважно у темних генотипів формуються достатньо високі кореляційні зв'язи ($r = 0,6$). Отримані факти свідчать про наявність в популяції чорно-пестрих голштинів обмежених резервів прихованої генетичної змінливості. Виходячи з розуміння механізмів плейотропного впливу генів меланінової окраски (В.С. Коновалов, 1984) є всі підстави говорити про певний вплив полігенів, контролюючих біосинтез мелано-катехоламінових пігментів, як на полігенну систему молокоутворення, так і на функцію її гіпоталамо-гіпофізарної регуляції. Считаем, що відносно високий рівень збалансованості цього взаємодіяння у організмів з вираженою меланізацією зовнішніх покривів і обумовлює не тільки стійке взаємодіяння вищеозначених генетичних систем в процесі онтогенезу, але й його переважне накопичення в популяціях чорно-пестрого скоту і спадковість в ряду поколінь.

Інститут розведення і генетики тварин УААН

УДК 636.22/28.082.265

Н.В. КОНОНЕНКО, І.І. САЛІЙ, В.Г. НАЗАРЕНКО

СЕЛЕКЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНІ ПАРАМЕТРИ НОВОГО ТИПУ ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

На півдні України завершено роботу по створенню нового типу червоної молочної худоби шляхом відтворювального схрещування червоної степової, англійської і червоної данської порід. Продуктивність корів селекційного ядра (3110 голів) в 14 базових господарствах за першу лактацію становить 4731 кг молока жирністю 4,0%, другу, третю і вищу — відповідно 5052 кг, 4,01%; 5656 кг, 4,06%. Вони перевищують встановлені вимоги стандарту відповідно за надоем на 420, 460 і 476 кг і вмістом жиру в молоці на 0,30; 0,31 і 0,36%.

Порівняно із червоною степовою породою у корів нового типу більш вирівняна і стабільна лактаційна крива. Коефіцієнт стійкості лактації за І. Іогансоном і Хансоном (1940) становить 77,0%

© Н.В. Кононенко, І.І. Салій,
В.Г. Назаренко, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31 – 32

проти 71,0% у червоних степових. Коефіцієнт спаду лактаційної кривої у перших був у середньому на 4,1% менший (92,5 і 96,6%). Вим'я у корів переважно чашевидної форми (74,4%), інтенсивність молоковіддачі становить 1,79 кг/хв. За умовною величиною (обхват x глибина) вони переважають чистопородних червоних степових на 8,2%, обхватом — на 3,2%, довжиною і шириною — на 3,8 і 5,7%, індексом вим'я — на 10%. В абсолютних величинах це становить відповідно 2320 см³, 95 см, 26 см, 26 см і 50%.

Соски в основному циліндрової, злегка конічної форми. Довжина передніх — 6,9 см, задніх — 6,2 см, діаметр передніх — 1,7, задніх — 1,6 см, відстань між передніми і задніми — 15,2 та між задніми — 7,7 см. У червоних степових ці показники були такі: 6,75; 6,20; 2,01; 1,83; 13,7 і 6,8 см.

Повновікові корови за основними промірами тіла вірогідно не відрізняються від кращих тварин червоної степової породи. У них добре розвинена грудна клітина (глибина 64,7–73,6 см, ширина 39,9–48,4 см), довгий тулуб (150–166 см), задовільні показники обхвату грудей (186,6–197 см). Краще відповідає вимогам стандарту за типом худоба з «кров'ю» 75–87,5% поліпшуючих порід.

За відтворювальними функціями корови нового типу не відрізняються від ровесниць червоної степової породи. Міжотельний період знаходиться в межах 353–396 днів (середнє — 375), лактаційний період — 275–332 дні (середнє — 300), сервіс-період — 71–115 днів (середнє — 89), коефіцієнт відтворювальної здатності — 0,91–1,00 (середнє — 0,97).

Вищу теплостійкість (за Раушенбахом) мали 1/4-кровні помісі (70,4%) і найменшу — чистопородні англери (59,0%); 1/2- і 3/4-кровні генотипи наближались до чистопородних червоних степових (63,9; 62,8 і 65,4%).

Наведені нижче індекси імуногенетичної схожості за еритроцитарними антигенами та алялями В-системи груп крові свідчать про досить тісну спільність типу з тваринами вихідних порід:

- червона степова — червона степова x англєрська — 0,9873 і 0,8721;

- англєрська — червона степова x англєрська — 0,9756 і 0,8808;

- червона степова — червона степова x червона датська — 0,9639 і 0,7511;

- червона датська — червона степова x червона датська — 0,9464 і 0,8741.

У групах помісних тварин з урахуванням усіх варіантів схре-

щудвання виявлено проміжний характер наслідування більшості типів В-системи груп крові. Відхилення від цієї закономірності спостерігається тільки в аелях $G_3O_1T_1A'_1E'_1F'_2K'$, $I_2O_2QA'_1E'_1K'Q'$, $O_2I'Q'$, Q' .

Проведені дослідження показали, що в стадах з надосм вище 4 тис. кг молока помірний інбридинг має стабілізуючий вплив на закріплення господарсько корисних ознак, його бажано здійснювати тільки в умовах повноцінної годівлі тварин з метою одержання препотентних бугаїв і цінних родин.

Найефективніше використання бугаїв англєрської і червоної датської порід при створенні нового типу мало місце в господарствах, де розвиток молодняка був на рівні не менше 600 г середньодобового приросту від народження до 18-місячного віку.

*Інститут тваринництва степових районів
ім. М.Ф. Іванова «Асканія-Нова» УААН*

УДК 636.22/28.082.2
А.Г. КОНСТАНДОГЛО

КОМПЛЕКСНЫЕ ГЕНОТИПЫ ПОЛИМОРФНЫХ БЕЛКОВ КРОВИ В ПОРОДООБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ

В процессе выведения молдавского типа черно-пестрого скота применяется метод межпородного скрещивания. В связи с этим изучение генетической структуры исходных пород и нового типа скота имеет большое значение для обеспечения направленности селекции.

Большую роль в оценке генотипа животных играют полиморфные системы белков крови. При проведении исследований особое внимание уделяли комплексным генотипам. Известно, что оценка фенотипа по многим локусам с учетом возможных взаимодействий (Э.И.Семенова, 1989, 1994; И.З.Сирацкий, 1992) дает более полную информацию.

Целью наших исследований было изучение аллелофонда пород (красная степная, черно-пестрая, джерсейская), а также помесей (КС х ЧП) в динамике поколений по комплексным генотипам трансферринового, амилазного, церулоплазминового, ге-

© А.Г. Констандогло

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31 – 32